

KOMEDIE MĚSTSKÁ
DIVADLA
PRAŽSKÁ **ROKOKOABC**

FRANKENSTEIN

13

METODICKÝ LIST

KOMEDIE MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ROKOKOABC

VÁŽENÉ PEDAGOŽKY, VÁŽENÍ PEDAGOGOVÉ,

TENTO PRACOVNÍ LIST DOPROVÁZÍ NAŠI INSCENACI FRANKENSTEIN. POMŮŽE VÁM PŘIPRAVIT SE A NALADIT NA NÁVŠTĚVU DIVADLA A TAKÉ VÉST DISKUZI VE TŘÍDĚ PO ZHLÉDNUTÍ PŘEDSTAVENÍ. V LISTU NAJDETE KRÁTKÝ ÚVOD K INSCENACI A OTÁZKY A ÚKOLY K JEJÍM TÉMATŮM. MŮŽETE SE STUDENTY POSTUPNĚ PROJÍT CELÝ PRACOVNÍ LIST, NEBO POUŽÍT JEN NĚKTERÁ CVIČENÍ JAKO INSPIRACI PRO VAŠI PŘÍPRAVU. DOUFÁME, ŽE VÁM PODNĚTY V TOMTO LISTU PŘINESOU HLUBŠÍ ZÁŽITEK Z PŘEDSTAVENÍ!

Alena Skálová a Andrea Steinbauer
lektorky Městských divadel pražských

INSCENACI FRANKENSTEIN DOPORUČUJEME HLAVNĚ STUDENTŮM STŘEDNÍCH ŠKOL (15+). JEJÍ TÉMATA SE VÁŽÍ K OSNOVÁM ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY, ANGLIČTINY, ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD, ESTETICKÉ VÝCHOVY A TAKÉ K PRŮŘEZOVÉMU TÉMATU OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVY.

ÚVOD K INSCENACI

FRANKENSTEIN

KDYŽ SLYŠÍME JMÉNO FRANKENSTEIN, NEJSPIŠ SI HNED PŘEDSTAVÍME MONSTRUM, OHYZDNOU A NEBEZPEČNOU KREATURU SEŠITOU Z KOUSKŮ MRTVÝCH LIDSKÝCH TĚL. GOTICKÝ ROMÁN ANGLICKÉ SPISOVATELKY MARY SHELLEY MŮŽEME POVAŽOVAT ZA PŘEDCHŮDCE MODERNÍHO HORORU. PŘÍBĚH O VĚDCI VIKTORU FRANKENSTEINOVÍ A JEHO STVOŘENÍ (TO JE VE SKUTEČNOSTI BEZEJMENNÉ, FRANKENSTEIN JE JMÉNO VĚDCE) SE OKAMŽITĚ STAL VELMI POPULÁRNÍM A DOČKAL SE TAKÉ MNOHA ZJEDNODUŠENÝCH VERZÍ NA DIVADELNÍCH PRKNECH A FILMOVÝCH PLÁTNECH. INSCENACE JAKUBA MAKSYMOMA SE VŠAK VRACÍ K MNOHOSTI TÉMAT A MOŽNOSTÍ INTERPRETACE, KTEROU ROMÁN NABÍZÍ.

MARY SHELLEY DOPSALA ROMÁN V ROCE 1818, BYLO JÍ TEPRVE DVACET LET. DO PRÓZY SE OTISKLA JEJÍ ZKUŠENOST SE SMRTÍ (PŘIŠLA O DVĚ SVÉ NOVOROZENÉ DĚTI A TRAGICKY ZEMŘELA TAKÉ JEJÍ SESTRA), SKEPSE VŮČI VĚDĚ A TAKÉ TÉMA SAMOTY. MARY SE PROVDALA ZA ROMANTICKÉHO BÁSNÍKA PERCYHO BYSSHE SHELLEYHO, ALE JEJICH VZTAH PROVÁZELY KRIZE A UKONČILO HO UŽ V ROCE 1922 BÁSNÍKOVO UTONUTÍ.

VIKTOR FRANKENSTEIN SI DOVOLÍ TO, CO JINAK PŘÍSLUŠÍ JEN BOHU – VYTVOŘÍ ŽIVOU BYTOST. NEPŘIJME VŠAK ZODPOVĚDNOST, KTEROU JAKO VĚDEC A TVŮRCE NESE, SÁM DOSTÁVÁ Z HRŮZNÉHO VELKÉHO STVOŘENÍ STRACH A ODVRACÍ SE OD NĚJ. ROVNOVÁHA PŘÍRODY BYLA NARUŠENA, UMĚLE VYTVOŘENÁ BYTOST ŽIJE SVŮJ ŽIVOT. ODSOUZENÁ SVÝM STVOŘITELEM K SAMOTĚ A VYDĚDĚNÍ SE ZAČÍNÁ ZA SVÉ UTRPENÍ MSTÍT. OTÁZKA, KDO JE ZODPOVĚDNÝ ZA KRUTÉ CHOVÁNÍ BYTOSTI, ZŮSTÁVÁ OTEVŘENÁ.

INSCENACE FRANKENSTEIN PRACUJE MIMO JINÉ S DIVADLEM OBJEKTŮ. HERCI POHYBUJÍ PŘEDMĚTY DENNÍ POTŘEBY, MANIPULUJÍ NA JÍDELNÍM STOLE S JÍDLEM A NECHÁVAJÍ FANTAZII DIVÁKŮ PRACOVAT S VÝZNAMY, KTERÉ PŘEDMĚTY NESOU. SAMOTNÉ MONSTRUM NIKDY PŘÍMO NESPATŘÍME. VIDÍME JEHO STÍN, ZTVÁRNĚNÍ ANIMOVANÝM PŘEDMĚTEM, ZVUKEM, NEBO SVĚTLEM. TVŮRCI INSCENACE NÁM DÁVAJÍ PROSTOR, ABYCHOM SI STVOŘENÍ PŘEDSTAVILI, ABY SE NAŠE PŘEDSTAVY PROMĚŇOVALY, ABYCHOM SE SAMI PRO SEBE MOHLI ROZHODOVAT, JESTLI JE BYTOST OBĚTÍ NEBO VINÍKEM.

PODÍVEJTE SE TAKÉ NA NÁŠ [VIDEOLEKTORSKÝ ÚVOD](#) K PŘEDSTAVENÍ FRANKENSTEIN.

1. ČÁST

PŘED PŘEDSTAVENÍM (15 MIN)

TABULKA OBJEKTŮ

V PŘEDSTAVENÍ FRANKENSTEIN SE SETKÁTE S DIVADLEM OBJEKTŮ. TENTO TYP DIVADLA PRACUJE S PODOBOU A REALITOU OBJEKTŮ, S JEJICH SKUTEČNÝM I METAFORICKÝM VÝZNAMEM. PRONIKNĚTE DO PRINCIPŮ DIVADLA OBJEKTŮ A DOPLŇTE TABULKU. PO VYPLNĚNÍ O SVÝCH NÁPADECH DISKUTUJTE.

OBJEKT	JEHO REÁLNÉ VLASTNOSTI	EMOCE / VLASTNOSTI / JEVY, KTERÉ MŮŽE SYMBOLIZOVAT
DVEŘE	oddělují od sebe místnosti mohou být otevřené, zavřené nebo zamčené	tajemství, odchod, nový začátek
JABLKO		
KAKTUS		
KREV		
RUKAVICE		

2. ČÁST

PO PŘEDSTAVENÍ (45 MIN)

VRAŤTE SE SPOLEČNĚ SE STUDENTY K DIVADELNÍMU ZÁŽITKU. V TÉTO ČÁSTI LISTU NAJDETE OTÁZKY K DISKUZI A REFLEXI A TAKÉ HRU S DIVADLEM OBJEKTŮ. PODLE VAŠICH ČASOVÝCH MOŽNOSTÍ SI VYBERTE VARIANTU HRY. REFLEKTIVNÍ OTÁZKY MŮŽETE ZADAT TAKÉ JAKO DOMÁCÍ SLOHOVOU PRÁCI.

---

1. ASOCIACE, TÉMA A FORMA

DISKUTUJTE VE DVOJICÍCH:

Které pro vás byly tři nejsilnější obrazy (vizuálně výrazné momenty) v představení?

Asi jste všichni přicházeli do divadla s nějakou představou o monstru a jeho příběhu. Čím vás stvoření v tomto představení překvapilo, co nového jste se o něm dozvěděli? Jak se stvoření proměnilo v průběhu představení?

Proč jste podle vás na jevišti nespatriili konkrétní podobu monstra? Proč bylo monstrum ztvárněné buď pomocí stínu, objektů, zvuku, nebo světla?

2. STŮL S PŘEKVAPENÍM

V dvojicích budeme pracovat s jednou školní lavicí / stolem. Podobně jako v inscenaci nám tento stůl bude sloužit jako prostor pro hru s předměty, jejich podobou a významy. Na stole vytvoříte instalaci z předmětů, které máte dnes ve třídě k dispozici. Vyberte si jednu z možností a najděte pro ni konkrétní podobu.

- A) Stůl, který někomu patří (komu?)
- B) Něco se na stole odehrálo (příběh, situace)
- C) Vytvoříme libovolné prostředí, atmosféru

PODLE ČASOVÝCH MOŽNOSTÍ

- každá dvojice pojmenuje svoji instalaci a potom se všichni projdeme třídou jako v galerii
- instalaci necháme bez názvu a připravíme vedle ní prázdný papír a tužku, ostatní mohou navrhnout název instalace (napsat na papír) nebo sdílet, jak ji interpretují
- každá dvojice představí svoji instalaci ostatním a zodpoví případné otázky

---

3. REFLEKTIVNÍ OTÁZKY

Výrazem „protagonista“ označujeme hlavní postavu příběhu. Výrazem „antagonista“ postavu, která jedná proti němu (padouch příběhu). Koho vnímáte jako protagonistu a koho jako antagonistu v inscenaci *Frankenstein*?

Co mohly postavy v příběhu udělat jinak, aby vše dopadlo lépe?

Co je to zodpovědnost? Kde se v příběhu objevila otázka zodpovědnosti? Za co jste zodpovědní vy sami?